

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 23/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Södra Konnevesi nationalpark

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 april 2014 regeringens proposition med förslag till lag om Södra Konnevesi nationalpark (RP 37/2014 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet ska lämna utlåtande i saken till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- miljöråd Jukka-Pekka Flander, miljöministeriet

- överförstämestare Matti Heikurainen, jord- och skogsbruksministeriet
- specialplanerare Raimo Itkonen, Forststyrelsen
- specialplanerare Marko Svensberg, Finlands viltcentral
- forskare Jani Pellikka, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
- medelanskaffningsansvarig Jaska Salonen, Finlands Jägarförbund rf
- ordförande Hannu Korhonen, Rautalammin riistanhoitoyhdistys.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Genom den föreslagna lagen ska en ny nationalpark, Södra Konnevesi nationalpark, inrättas i Konnevesi och Rautalampi kommuner. Nationalparken ska omfatta Rautalampi-ledens centralsjö Konnevesi och den mångsidiga strand-, insjö- och skogsmiljön kring den med dess klippformationer och vattenstråk. Enligt lagförslaget kommer sammanlagt 1 544 hektar markområden som ägs av staten att höra till nationalparken. Det nuvarande nätet av nationalparker får på så vis ett tillskott av landskap kring vattenleder med särskilt strandmiljöer och insjöskärgård och det nordsavolaxiska berglandskapet med dess gamla naturskogar och lundar. Ut-

skottet konstaterar att inrättandet av en ny nationalpark har lokalbefolkningens uttalade stöd och behöriga naturvetenskapliga grunder. Utskottet föreslår trots det att miljöministeriet utreder om bestämmelserna om jakt behöver ses över på de grunder som anges nedan.

Det förekommer stor variation i gällande bestämmelser om jakt i våra nationalparker. De allmänna bestämmelserna om jaktförbud i nationalparker ingår i naturvårdslagen, men det är möjligt att göra avvikelser från dem i den speciallagstiftning som gäller inrättandet av nationalparken i fråga. Det har gjorts omfattande undantag från jaktförbudet på de särskilt specificerade områden i Norra Finland som nämns i 8 § i jakt-

lagen i samband med inrättandet av nationalparker. Undantag från jaktförbudet i nationalparker i Södra Finland förekommer däremot enbart i fråga om Kolovesi nationalpark och Skärgårdshavets nationalpark.

Utskottet konstaterar att inrättandet av Södra Konnevesi nationalpark i enlighet med propositionen i praktiken gör att all jakt upphör i området. I det område som föreslås bli nationalpark bedriver för närvarande cirka 300 jägare jakt och antalet jaktföreningar uppgår till ett tiotal. Enligt lagförslaget motsvarar bestämmelserna om fridlysning i nationalparken de allmänna bestämmelserna i 13 § i naturvårdslagen och innebär därmed i princip ett totalförbud mot jakt. Enligt 15 § i naturvårdslagen (58/2011) är det med Forststyrelsens tillstånd tillåtet att decimera antalet individer av en växt- eller djurart av främmande ursprung och även individer av andra växt- och djurarter om de har förökats sig alltför mycket eller annars blivit skadliga. Att driva älg i samband med jakt får tillåtas i nationalparker också under andra omständigheter med tillstånd av den myndighet som svarar för förvaltningen av området, alltså Forststyrelsen.

Enligt den utredning som Forststyrelsen gjorde om inrättandet av en nationalpark i Södra Konnevesi är de mest betydande hoten mot naturvärdena i området den tidigare användningen för skogsbruk, naturligt förekommande arter som förökar sig alltför mycket (älg) och främmande arter (mårdhund, mink och kanadabäver). Om skyddsmålen ska kunna nås måste enligt utredningen bland annat älgstammen hållas på tillräckligt låg nivå för att aspen ska förnya sig, eftersom älg och bäver gärna livnär sig på asp. På områdena i Inre Savolax och Mellersta Finland förekommer populationer av ripa på de stora myrarna, i synnerhet på enskilda öar och holmar. Också vitryggig hackspett förekommer i området. Förutom de främmande arterna mink och mårdhund kan också de växande mård- och rävstammarna komma att hota djurpopulationerna i området.

Utskottet konstaterar med hänvisning till det som anförts ovan och till utfrågningen av sakkunniga att det är viktigt att genom jakt reglera

områdets bäver- och älgstammar liksom stammarna av små rovdjur för att naturvärdena i området ska kunna bibehållas. Utskottet håller för troligt att den jakt på små rovdjur som för närvarande bedrivs i området kommer att minska om jägarna inte motiveras i tillbörlig utsträckning. Utan den nuvarande decimeringen av bestånden kommer mårdhund och mink högst sannolikt att öka i antal. Med hänvisning till det som sagts ovan föreslår jord- och skogsbruksutskottet att miljöutskottet ser över bestämmelserna om jakt i Södra Konnevesi nationalpark.

Utskottet anser att en reglerad jakt bör jämföras med andra rekreativformer i nationalparken, såsom exempelvis utfärder i naturen. Finländarna har av hävd jagat, plockat bär och svamp, fiskat och även annars vistats i naturen. Utskottet konstaterar att jakten har långa traditioner i området, och enligt uppgift har detta inte inverkat negativt på bestånden, snarare tvärtom. En fortsatt, reglerad jakt äventyrar enligt utskottets bedömning inte målen för inrättandet av nationalparken. Besöken i den kommande nationalparken kommer företrädesvis att koncentreras till vissa ställen och till semestertider. Utskottet framhåller att jakten genom lokal och tidsmässig reglering kan sammanjämkas med andra rekreativformer och att de rättigheter som sammanhänger med den traditionella jaktkulturen på så sätt kan tryggas. Utskottet anser också att till exempel strandfiske inte bör förhindras i onödan genom rörelserestriktionerna för parken, utan endast på särskilda grunder.

Slutligen konstaterar utskottet att de områden som förslaget gäller till största delen är belägna i Rautalampi kommun. Konnevesi är centralsjö i Rautalampi-leden, som är en gammal och välkänd vattenväg. Utskottet föreslår att miljöutskottet ska ta ställning till om namnet på nationalparken i stället borde vara Konnevesi-Rautalampi nationalpark.

Ställningstagande

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 20 maj 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
ers. Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Reijo Hongisto /saf
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent

Jari Myllykoski /vänst
Kari Rajamäki /sd
Janne Sankelo /saml
Arto Satonen /saml
Tytti Tuppurainen /sd
ers. Pertti Hemmilä /saml
Lasse Männistö /saml
Raimo Piirainen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Jag vill framföra en avvikande åsikt till jord- och skogsbruksutskottets utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Södra Konnevesi nationalpark. Utskottets utlåtande är inte förenligt med regeringens avsikt utan strider mot syftet för inrättandet av nationalparken och bryter enligt min åsikt mot naturvårdslagen. Att tillåta jakt i nationalparken strider mot den lagen.

Jag kan inte godkänna jord- och skogsbruksutskottets utlåtande och kommer med en avvi-

kande mening till den del utlåtandet gäller att tillåta jakt. Förslaget om ändring av namnet kan jag ställa mig bakom.

Avvikande mening

Jag anser

att utskottet inte borde ha förordat jakt i sitt ställningstagande.

Helsingfors den 20 maj 2014

Satu Haapanen /gröna